

کاهش ۵۵۰۰ واحدی شاخص کل بورس

شاخص کل بورس در پایان معاملات دیروز با کاهش ۵۵۱۹ واحدی روبه‌رو شد و روی نقطه یک میلیون و ۵۰۷ هزار و ۳۶۸ واحد ایستاد. همچنین شاخص کل هموزن با رشد ۱۶۶۲ واحدی به رقم ۴۴۴ هزار و ۴۱۵ واحد رسید. همچنین ارزش روز بازار در بورس تهران به بیش از ۵ میلیون و ۹۶۶ هزار میلیارد تومان رسید.

«وطن امروز» از اظهارات عجیب نوبخت

در دفاع از لایحه بودجه ۱۴۰۰ گزارش می‌دهد

جیب‌بری در بودجه

افزایش هزینه‌های جاری در نبود منابع پایدار

در نهایت منجر به تورم می‌شود

با گذشت یک هفته از تقدیم لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ به مجلس، انتقادها روزبه‌روز نسبت به این لایحه بیشتر می‌شود. با این حال مسوولان دولت و به طور خاص رئیس سازمان برنامه و بودجه، این لایحه را مبتنی بر واقعیت و حائز دستاوردهای مختلف می‌خوانند. شاخص‌ترین اظهارات در دفاع از لایحه بودجه مربوط به محمدباقر نوبخت است.
وی در دفاع از رشد بی‌ملاحظه سقف بودجه عمومی، قدرت خرید مردم را بهانه‌ای برای توجیه انبساط بیش از حد بودجه عنوان کرد. این در حالی است که افزایش هزینه‌های جاری با هدف تقویت قدرت خرید مردم، در نهایت به ضد خود تبدیل می‌شود. نوبخت در سخنان خود البته به موارد دیگری هم اشاره کرده است. از جمله این موارد می‌توان به دفاع عجیب و البته تکراری وی در برآورد موهوم از درآمدهای نفتی اشاره کرد. رئیس سازمان برنامه و بودجه در دفاع از برآورد بسیار بیش از حد و غیرواقعی خود از درآمد نفتی، «امید به رفع تحریم» و «تلاش برای بازپس‌گیری سهم ایران در صادرات نفت» را بهانه قرار می‌دهد. این در حالی است که آمارهای فعلی از ناتوانی دولت در فروش بیشتر نفت حکایت می‌کند و گزارش‌های غیررسمی از فروش روزانه حدود ۵۰۰ هزار بشکه در روز حکایت دارد. در واقع دولت با استسحام بوی نفت به امید بازگشت آمریکا به برجام و رفع تحریم‌ها، اقدام به شناسایی درآمد هنگفت نفتی در بودجه کرده است.

لایحه بودجه سال آینده با وجود گذشت یک هفته از رونمایی آن، همچنان اصلی‌ترین موضوع اقتصادی کشور است. انتقادها به این لایحه به شکل روزافزون در حال افزایش است. اجرا نشدن وعده اصلاح ساختاری، رشد شدید سقف بودجه عمومی، کسری شدید تراز عملیاتی بودجه، سهم بسیار زیاد منابع موهوم بویژه در آمد نفتی در منابع بودجه، افزایش چشمگیری هزینه‌های جاری، کاهش سهم مالیات از منابع، مهم بودن بسیاری از ارقام و… برخی از پرترکرترین محورهای انتقاد نمایندگان مجلس و کارشناسان نسبت به لایحه بودجه تقدیمی دولت است. با وجود

این انتقادات اما دولت لایحه بودجه سال آینده را منطقی و قابل دفاع می‌داند. حسن روحانی، رئیس دولت یکشنبه هفته جاری در یکصدهشتماد و پنجمین جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت گفت: «بودجه ارائه شده از سوی دولت با نگاه واقع‌بینانه نسبت به شرایط پیش‌رو در سال آینده و با در نظر گرفتن وضعیت اقتصادی کشور و منطبق بر نیازهای جامعه و مردم تدوین و تنظیم شده است». گذشته از کلی‌گویی‌های رئیس دولت در دفاع از لایحه بودجه سسال آینده، محمدباقر نوبخت، رئیس سازمان برنامه و بودجه در هفته جاری طی چند مرحله توضیحاتی در رابطه با این لایحه و پاسخ‌هایی به انتقادات مطرح‌شده در رابطه با آن مطرح کرده است. از جمله این اظهارات، مصاحبه وی با روزنامه دولت در شماره روز گذشته است که در آن به تشریح ویژگی‌های لایحه بودجه ۱۴۰۰ و پاسخ به انتقادات و ابهامات پرداخته است.

■ **کاستن از سقف بودجه؛ شدنی یا ناشدنی؟**

رئیس سازمان برنامه و بودجه در بخشی از گفتوگوی خود در واکنش به رشد شدید سقف بودجه عمومی گفت: «گفتن اینکه بودجه زیاد است ساده است ولی عملی کردن کاهش آن ممکن نیست». وی در حالی این اظهارات را مطرح کرد که در همین مصاحبه به رشد شدید هزینه‌های جاری اmsال دولت

[شناسایی در آمد از «بوی نفت»]

اظهارات محمدباقر نوبخت در دفاع از لایحه بودجه البته حاوی نکات دیگری هم هست اما یکی از بارزترین بخش‌های آن، اشاره وی به درآمد نفتی است. نوبخت با اشاره به پیش‌بینی دولت از فروش روزانه ۲۱۳ میلیون بشکه نفت اعلام کرد: «این اعداد، یک پیام سیاسی نیز برای سایر کشورها دارد و آن این است که تعدید و تحریم فروش نفت ظالمانه است». این اظهارات مشابه توجیهات وی و سایر مقامات دولت در دفاع از پیش‌بینی موهوم «صادرات روزانه یک میلیون بشکه نفت» است. سال گذشته نوبخت و همکاران وی در پاسخ به انتقادات، بر آوردهای موهوم دولت از فروش نفت خام را «امید آفرینی» خواندند. این اظهارات اما در حالی مطرح شد که «بر آورد دقیق منابع مبتنی بر واقعیت‌ها» از جمله اصول ابتدایی در تدوین بودجه در تمام کشورهاست. دولت البته سال گذشته موفق به گذراندن این ارقام موهوم از مرحله تصویب مجلس شد. با این حال باید منتظر ماند و دید مجلس بازدهم چه واکنشی به این حربه تکراری دولت خواهد داشت.

با نسبت‌هایی بسیار فراتر از تورم اشاره کرد و گفت: «بودجه هزینه‌ای ۳۵ درصد نسبت به سال قبل بیشتر شده است. از همین محل نیز ۵۳ درصد به پرداختی کارکنان افزوده شده است. در واقع باید «هستی و مستوری» کنیم، یعنی هم صرفه‌جویی کنیم هم آنچه سهم مردم است کاهش نیابد. در همین راستا از سال گذشته تاکنون ۵۰ درصد به امتیازات فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری اضافه شد. فروردین‌ماه امسال نیز ۱۵ درصد به حقوق سالانه کارکنان افزوده شد. ضمن اینکه حقوق بازنشستگان نیز با اجرای طرح هسان‌سازی ترمیم شد». چنانچه مشخص است، وی به وضوح به رشد فراتر از تورم حقوق و دستمزدها در سال جاری اشاره می‌کند، در حالی که دولت می‌توانست افزایش حقوق کارکنان را متناسب با تورم در نظر بگیرد و با این کار، بخش قابل توجهی از هزینه‌های جاری بودجه ۹۹ کشته می‌شد. در ادامه همین سیاست، دولت قصد دارد هزینه‌های جاری را باز هم با نسبتی فراتر از تورم افزایش دهد.

صرف‌نظر از شائبه‌های سیاسی درباره دست و دل‌بازی دولت در پرداخت‌های جاری – با وجود آگاهی از محدودیت منابع – دولت بویژه رئیس سازمان برنامه و بودجه تلاش می‌کند این اقدام را بدون تشریح تبعات تورمی آن، اقدامی در راستای حمایت از

معیشت مردم معرفی کند. هرچند افزایش حقوق کارکنان در مرحله اول باعث افزایش قدرت خرید می‌شود اما اثر تورمی آن مجدداً معیشت مردم را تحت تأثیر منفی قرار می‌دهد. نمونه آشکار این موضوع را می‌توان در تأثیر کسری منابع پایدار در بودجه سال ۹۸ و اثر آن در ۳ ماه پایانی سال بر پایه پولی دید. دولت بویژه در ۲ سال اخیر به دلیل کمبود منابع پایدار در بودجه (از جمله مالیات) و بر اساس برخی بندهای قانونی نظیر بند «ج» تبصره یک بودجه، پس از مشخص شدن کسری منابع، اقدام به برداشت از ذخایر ارزی کشور برای تأمین مالی خود می‌کند. این اقدام دولت هرچند استقراض از بانک مرکزی نیست اما تأثیری کاملاً مشابه بر پایه پولی دارد، چرا که با برداشت دولت از ذخایر ارزی، پایه پولی رشد کرده و تورم حاصل از آن، سفره مردم را کوچک می‌کند. در واقع دولت با افزایش هزینه‌های جاری در چند ماه به شکل تورم ظاهر می‌شود و مجدداً قدرت خرید مردم را کاهش می‌دهد. به طور خلاصه افزایش هزینه‌های جاری دولت پس از اندکی وقفه، به ضد خود تبدیل شده و این دور باطل نه تنها تأثیر ناملموسی بر افزایش قدرت ندارد، بلکه در نهایت باعث تشدید شکاف طبقاتی هم می‌شود، چرا که منافع این اقدام (افزایش حقوق) برای بخشی از جامعه است اما هزینه آن (تورم) بر تمام جامعه تحمیل می‌شود. این اقدام در نهایت بیش از همه به ضرر اقشار کم‌درآمد تمام می‌شود که از یک سو از حقوق و مزایای دولتی بهره‌مند نیستند و از سوی دیگر، آسیب‌پذیرترین قشر جامعه در برابر امواج تورم هستند.

در واقع مهم‌ترین بهانه دولت برای «غیرممکن» خواندن کاستن از سقف بودجه عمومی، توجه به «قدرت خرید مردم» است. این در حالی است که افزایش پرداختی‌ها در نبود منابع پایدار در نهایت تأثیر این اقدام را برای حقوق‌گیران دولت خنثی و آن را برای سایر اقشار جامعه صرفاً به طریح هزینه‌زا تبدیل می‌کند. با توجه به این نکات، کنترل هزینه‌های جاری مهم‌ترین مسیر مجلس برای کاستن از سقف بودجه عمومی خواهد بود.

گزارش حسابرسی ویژه دیوان محاسبات از عملکرد داملی طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری بخش آب وفاضلاب استان خوزستان

ضعف مدیریتی در شرکت آب وفاضلاب خوزستان مشهود است

همچنین معادل ریالی همین مبلغ نیز توسط وزارت نیرو تأمین و پرداخت شده است که با این حجم منابع باید تحول عظیمی در حل مشکلات فاضلاب شهر اهواز اتفاق می‌افتادولی اجرای ناصحیح پروژه و عدم نصب و راهاندازی کامل تجهیزات با وجود افتتاح پروژه توسط معاون اول رئیس جمهور، این تصفیه‌خانه هیچ‌فعالیتی نداشت. همچنین قرارداد طرح بازسازی تصفیه‌خانه غرب اهواز به‌رغم پرداخت مبلغ ۷۸ میلیارد تومان از سال ۱۳۹۰ در وجه شرکت آب و فاضلاب شهر اهواز، به دلیل ضعف مدیریت شرکت مذکور تاکنون اجرایی نشده و وجه مذکور در حساب‌های جاری بانک کشاورزی راکد مانده است. یکی دیگر از تخلفات این شرکت، وجود ابهام در ادغام شرکت‌های آب و فاضلاب و واگذاری وظایف و مأموریت‌های آب روستایی و فاضلاب شهری تحت عنوان یکپارچه‌سازی با توجه به ساختار حقوقی متفاوت بوده است که در پی انتقال دارایی‌ها و بدهی‌ها و سایر حقوق شرکت‌های آب و فاضلاب اهواز است به همان استان اتفاق افتاده است. گفتنی است بر اساس این گزارش، از محل بند «ه» تبصره «۳» قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور مبلغ ۵۰ میلیون یورو از محل اعتبارات ملی با عنایت و اجازه مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) برای حل مشکلات آب و فاضلاب شهر اهواز و کارون (کوت عبدالله) این اساس. برای احداث تصفیه‌خانه شرقی اهواز وزارت امور اقتصادی و دارایی در سال ۱۳۸۳ از بانک جهانی مبلغ ۱۴۹ میلیون دلار دریافت و جهت اجرایی طرح جامع فاضلاب شهر اهواز به شرکت آب و فاضلاب اهواز پرداخت کرده است.

دیوان گروه اقتصادی: هر سال در فصول پاییز

استان خوزستان درگیر سنبل و آبرگفتگی معابر می‌شود، اصلی‌ترین دلیل بروز این اتفاق نبود شبکه دفع آب‌های سطحی و فرسوده بودن شبکه فاضلاب شهرهای این استان است. سال گذشته هم بر اثر بارندگی‌های سیل آسا بخش‌های وسیعی از شهرهای اهواز، کارون و آبادان دچار آبرگفتگی شد و خسارت زیادی به مردم و وسایل خانگی آنان وارد آمد. پاییز امسال هم بارندگی‌های شدیدبار دیگر مردم خوزستان و بوشهر را گرفتار سیلی خامان‌برانداز کرده است. سیلی که تاکنون جان ۹ نفر از هموطنان مان را گرفته و موجب آبرگفتگی وسیع خیابان‌ها و انسداد مسیرها و محورهای مواصلاتی شده است. آنچه بر دامنه مشکلات مردم در سیل اخیر استان خوزستان افزوده، بالا آمدن فاضلاب در برخی شهرهای این استان بویژه اهواز است؛ مشکلی که پاییز و زمستان هر سال سر باز می‌کند و با گرمی هوا به فراموشی سپرده نمی‌شود. با توجه به مشخص بودن دلیل این اتفاقات، سوالی که مطرح است این است که چرا دستگاه‌های دولتی با برنامه‌ریزی درست مانع بروز چنین بحرانی نشده‌اند؟ دیوان محاسبات کشور دیروز در گزارشی پاسخ این سوال را داده است. دیوان در گزارشی به حسابرسی عملکرد مالی طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری بخش آب و فاضلاب این استان پرداخته است که نشانگر ضعف مدیریتی در شرکت آب و فاضلاب استان خوزستان است.

به گزارش «وطن امروز»، با دستور مهرداد بذریاش، رئیس کل دیوان محاسبات کشور و با توجه به اهمیت مساله آب در استان خوزستان و همچنین در راستای جامه عمل پوشاندن به هدف بررسی و حسابرسی موضوعی و حل چالش‌های اساسی زندگی مردم در دیوان محاسبات کشور، هیات حسابرسی ویژه رسیدگی به عملکرد مالی طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری آب و فاضلاب استان خوزستان در تاریخ اول شهریور ۱۳۹۹ تشکیل شد و هم‌اکنون گزارش بررسی‌ها و حسابرسی‌های این هیات درباره عملکرد شرکت آب و فاضلاب شهر اهواز و همچنین بخش غیزانبه تهیه و برای ارسال به دادسرای دیوان محاسبات کشور نهایی شده است.

■ **موارد متعدد سوءمدیریت در شرکت آب وفاضلاب خوزستان**
در گزارش هیات ویژه رسیدگی به عملکرد مالی شرکت آب و فاضلاب استان خوزستان به سوءمدیریت‌های متعددی اشاره شده است. وفق بررسی‌های به عمل آمده در بخش اعتبارات عمرانی، شرکت آب و فاضلاب شهر اهواز در سنوات ۱۳۹۶، ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ از محل اعتبارات مصوب دولتی (عمرانی استانی و صندوق توسعه ملی) به میزان

چهارشنبه ۱۹ آذر ۱۳۹۹

وطن امروز | شماره ۳۰۹۳

[اقتصادی]

اخبار

کسری بودجه «ام‌الخبائث» است

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی درباره اصلاح ساختار بودجه و پیگیری‌های مجلس به تسنیم گفت: امسال ما پای اصلاح ساختار بودجه ایستادیم و در زمان

حاضر اقدامات خوبی در مجلس در حال انجام است؛ اگر

اصلاح ساختار بودجه انجام نشود، به سمت کسری بودجه و استقراض بیشتر کشور حرکت خواهیم کرد. محمدرضا پورابراهیمی افزود: رهبر انقلاب در جلسه شورای هماهنگی سران قوا که در خدمت ایشان بودیم، از کسری بودجه به عنوان ام‌الخبائث یاد کردند. توجه داشته باشیم که چالش عمده اقتصادی ما تورم و کاهش مستمر ارزش ریال است که علت اصلی آن استقراض دولت از بانک مرکزی و تزریق پول پر قدرت به اقتصاد به دلیل کسری بودجه است. به این ترتیب برای حل آن باید مشکل کسری بودجه را رفع و تعیین تکلیف کنیم، وی ادامه داد: چیزی که ما تا امروز خبر داریم این است که اثری از اصلاح ساختار بودجه محتوایی در لایحه دولت نیست، ضمن آنکه کاری که همکاران ما در کمیسیون برنامه و بودجه در این باره انجام دادند و در چند بند اصلاح ساختار بودجه را آوردند، کار خوبی است اما آن چیزی نیست که ما انتظار آن را داشتیم.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس با ابراز اینکه «انتظار ما ایجاد تغییرات بزرگ در بودجه بود»، گفت: سرفصل بودجه مربوط به کمیسیون برنامه و بودجه است اما مالیات در حوزه کمیسیون اقتصادی است که ما در همین باره در حال انجام ۲ اقدام هستیم؛ اول تدوین پایه‌های مالیاتی جدید در اقتصاد ایران را آغاز کرده‌ایم (اولین مورد آن اشکال بر عایدی سرمایه است که کار آن در کمیسیون انجام شد و به هیأت‌رئیس‌ه ارسال شده است تا به صحن علنی بیاید) و دوم اجرای طرح جامع نظام مالیاتی را السزام کرده‌ایم که آن را نیز بزودی مطرح خواهیم کرد و موضوعات دیگری که می‌توان در اصلاح ساختار بودجه آنها را در نظر گرفت.

■ ■ ■

نحوه اخذ کارت اعتباری

سهام عدالت

معاون شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه با بیان اینکه یکی از طرح‌هایی که برای توسعه سهام عدالت و تسهیلات به مضمولان سهام عدالت طراحی شد، اعطای کارت اعتباری بود، اظهار کرد: این کارت‌ها بویژه برای سهامدارانی که روش غیرمستقیم را برای مدیریت سهام عدالت خود انتخاب کرده بودند و تعداد آنها حدود ۳۰ میلیون نفر است، طراحی شده است. علیرضا ماهیار درباره نحوه اخذ این کارت توضیح داد: مضمولان سهام عدالت که روش غیرمستقیم را برای مدیریت سهام خود انتخاب کرده‌اند، باید سجامی باشند و بعد از احراز هویت در اپلیکیشن‌های بانک‌های عامل و تأیید سجامی بودن افراد توسط شرکت سپرده‌گذاری، می‌توانند دارایی خود را مشاهده کنند و متوجه شوند چقدر دارایی سهام عدالت دارند و متناسب با آن، فرم مربوط را داخل سیستم بانک بر کنند. معاون فناوری و توسعه نوآوری شرکت سپرده‌گذاری مرکزی درباره میزان تسهیلاتی که از سوی بانک‌ها اعطا می‌شود، گفت: برخی بانک‌ها ۶۰ درصد ارزش روز دارایی فرد و برخی تا ۱۰۰ درصد هم برای اعطای تسهیلات پیش‌بینی کرده‌اند که مکانیزم آن بستگی به بانک عامل دارد. در نهایت درخواست فرد به شرکت سپرده‌گذاری مرکزی ارسال می‌شود.

■ ■ ■

اصلاح معافیت تجدید ارزیابی

دارایی‌ها از مالیات

کانون نهادهای سرمایه‌گذاری ایران اعلام کرد: اصلاح تبصره یک ماده ۱۴۹ قانون مالیات‌های مستقیم با موضوع اعطای معافیت تجدید ارزیابی دارایی‌ها مشروط به رعایت استانداردهای حسابداری ملی یا گزارشگری بین‌المللی پس از پیگیری‌ها و جلسات متعدد کار گروه مالی این کانون و همکاری معاونت امور اقتصادی به سرانجام رسید. به گزارش معاونت اجرایی کانون، موضوع ارزیابی دارایی‌ها به ارزش منصفانه یا ارزش‌های جاری، یکی از موارد چالش‌برانگیز بازار سرمایه و سایر بازارهای اقتصادی بویژه شرکت‌های سرمایه‌گذاری عضو کانون نهادهای سرمایه‌گذاری است. این موضوع بعد از عدم اجرای دستورالعمل رعایت استانداردهای حسابداری شماره ۱۵ در سال ۹۳، همواره محل اختلاف مجموعه‌های درگیر در فرایند حسابرسی بود اما با پیگیری‌های مداوم همکاران، مساعدت سازمان بورس و رئیس اداره امور حسابرسی و گزارشگری ملی، منجر به ثبت این موضوع ذیل ماده ۱۴۹ پیش‌نویس اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم و جهت ارائه به هیأت دولت تحویل وزیر اقتصاد شد.

■ ■ ■

استثنا شدن نگاه‌های اقتصادی

از جرایم صدور چک برگشتی

بانک مرکزی بر اساس مفاد قانون صدور چک با هماهنگی وزارت صنعت، معدن و تجارت و استانداری‌های سراسر کشور روند رفع محدودیت مضمولان آیین‌نامه مورخ ۱۲ شهریورماه ۱۳۹۸ هیات وزیران موضوع تبصره ۱ ماده ۵ مکرر قانون صدور چک را اجرایی کرد. بر اساس این تبصره، بدهی‌های (عدم افتتاح هر گونه حساب و صدور کارت‌بانکی جدید)، «ج» (عدم پرداخت هر گونه تسهیلات بانکی با صدور ضمانتنامه‌های ارزی یا ریالی) و «د» (عدم گشایش اعتبار اسنادی ارزی یا ریالی) درباره بنگاه‌های اقتصادی که دارای چک برگشتی هستند، با توجه به شرایط، اگر اوضاع و احوال اقتصادی موجب اخلاف در امنیت اقتصادی استان مربوط شود، به تشخیص شورای تأمین استان موارد یاد شده به مدت یک سال به حالت تعلیق درمی‌آید.